Հատը 3 եւ կէս դրուշ

ԲԱԺԱՆԳԻՆ
Սուրիա տար[եկան] ... ոսկի
Վեցամսեայ 3 ...
Արտասահմ. տարեկ. 4 տոլար
Վեցամսեայ 2,50 ...
Իրաք եւ Պարսկ. 1 անգլ. ոսկի

ԱԶԴԱԿ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
18 ՄԱՅԻՍ 1927

Հասցէ՝ «AZTAG»
Journal Arménien
B. P. 587
Beyrouth—Liban

Ա. Տարի — կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերը — Թիւ 21

Խմբագրական

ՔՐՏԱԿԱՆ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Երկու տարի է անցեր այն օրէն ի վեր, երբ քիւրտ Նախշիպէնտի ցեղին կրօնապետ՝ Շէյխ Սայիտ, Կէնճի մէջ բարձրացուց քրտական ապստամբութեան դրօշը։ Ամբողջ չորս ամիսներ՝ 1925 Փետրուար 25էն մինչեւ Յունիսի վերջը՝ Թիւրքիոյ արեւելեան նահանգները թատերաբեմը դարձան հերոսական կռիւներու։

Զանազան այլ պատճառներու կողքին, ապստամբութեան վաղահաս բռնկումը պատճառ դարձաւ որ պարտուին քիւրտերը եւ արժանանան հայ ժողովուրդի բաղդին։ Շարժման ղեկավարներէն մաս մը ձերբակալուելով բռնակալ կառավարութեան կախաղանին վրայ քաւեցին իրենց յանդգնութիւնը։ Կը հաւաստեն որ մինչեւ հիմա, մօտ հազար քիւրտերու կախաղան բարձրացած են Թիւրքիոյ մէջ։ Իսկ ըմբոստութեան շրջաններէն տարագրուած եւ կոտորուած քիւրտերու թիւը 150.000 կը հաշուի։

Կոտորելու արհեստին մասնագէտ դարձած Թրքութիւնը, կրկնեց հայկական նախճիրները քիւրտ ժողովուրդին վրայ։ Շնորհիւ այս հանգամանքին, խրամատը երկու ժողովուրդներու միջեւ անդառնալիօրէն լայնցուած է։ Ներկայիս Թիւրքերու հանդէպ նոյն ատելութիւնը ունի քիւրտը՝ ինչ որ ունի հայը։ Ազգային գիտակցութիւնը որ կաշկանդուած էր կրօնական կապերով, գոյութիւն չունի այլեւս քիւրտին համար։ Պղծուած են անոր բոլոր սրբութիւնները, ցեղային եւ ընտանեկան պատիւը։ Քիւրտ աղջիկները ներկայիս կը զարդարեն Էնկիւրիի հարէմները։ Տեղահանութիւնն ու կոտորածը կը շարունակուի սիստեմաթիք կերպով։ Նոյն են բոլոր միջոցները ինչ որ հայերու հանդէպ էր։ Նոյնն է այսօր քիւրտին։ Տեղահանուած քիւրտին ապրանքներու եւ կալուածներուն [illegible] չի նել կայանար։ [illegible] քիւրտը փախած է արդէն։ Իսկ լեռնականը ծուարած է լեռներու գագաթներին՝ անորոշութեան մէջ։ Քրտութիւնը այսօր բացարձակ կերպով լքուած է իր բաղդին, անտիրական՝ իր գլխուն, ապաւինած լեռներու կապոյտին իր ցեղային քաջութեան եւ զէնքին։

Շատ սուղի նստեցաւ Էնկիւրիի վրայ քրտական ապստամբութեան ճնշումը։ Մինչեւ այսօր Թիւրքերը 100.000ի մօտ կորուստ մը ունին զինուորական ճանապարհներով։ Եւ դեռ Թրքութիւնը երկու տարիէ ի վեր հանգիստ չունի հայկական նահանգներուն մէջ։

Առաջին մեծ ապստամբութեան ճնշումէն յետոյ, 1925 Յուլիսէն մինչեւ Դեկտեմբերի վերջը՝ շարունակուեցան պարտիզանական կռիւները Վանի եւ Պիթլիսի նահանգներուն մէջ։ Իսկ 1926ի Ապրիլէն ի վեր, կռիւները ստացան քրօնիք երեւոյթ Պիթլիսի, Էրզրումի, Վանի նահանգներէն՝ մինչեւ Մասիս լեռան լանջերը, մինչեւ Մուսուլի սահմաններն ու Քիւրտիստանի լեռները։ Անիրաւուած եւ կոխկռտուած ազգ մըն է որ վրէժի եւ ապրելու կատաղութեններէն է բռնուած։

Ներկայիս, Տերսիմ, Սղերտ, Հաքքարի, Սարայ, Միթլաթ, Կարզան եւ Շըտանագ, կիսանկախ վիճակ ունին, եւ բոյն են ապստամբ ուժերու։ Թիւրքերու բոլոր ճիգերը քանդելու այս ամբոխները անցան ապարդիւն։ Ձմեռ ձիւնն ու փոթորիկն է քիւրտին զինակիցը, իսկ ամառը՝ մացառներն ու բարձրաբերձ լեռները։

Հոն են, հսկայ Տէր Խզցիները, քաջարի Ճիպրանցիները, արծուահայեաց Խարթուշիները, Միլանցիներէն վերապրողները, վրէժխնդիր [illegible] եւ [illegible]ները եւ Հասանանցիները։ Ով ծանօթ է այս ռազմիկ ցեղերու խառնուածքին, գիտէ կրնայ եզրակացնել թէ, փոքր պատեհութիւն մը, քաղաքական մէկ ձախորդ դասաւորում Թիւրքիոյ շուրջ, ինչ կացութեան պիտի մատնէ այդ երկիրը իր արեւելեան սահմաններէն։

Քրտական զարթօնքը, ուրեմն, սպառնալիք մըն է ամբարտաւան Էնկիւրիի գլխուն կախուած։ Ատոր համար է Թիւրքերու արտակարգ ջղայնութիւնն ու մեծամտութիւնը՝ բնաջնջելու քիւրտ ժողովուրդը։ Անգամ Էնկիւրին մասնաւոր զիջումներով դաշնագրեր կը կնքէ սահմանակից Պարսկաստանի եւ Իրաքի հետ, [illegible] համար քրտական շարժումը։

Կը յաջողի՞ Թիւրքիան իր ծրագիրներուն մէջ։ Անպայման ոչ։ Անոնք շատ աւելի ձեռնտու պայմաններու տակ չյաջողեցան հայ ժողովուրդի սրտէն ու հոգիէն հանել իր երկիրը ունենալու գաղափարը։ Չեն յաջողիր եւ քիւրտին հանդէպ։ Սա շատ աւելի չարքաշ է՝ տանելու բոլոր զրկանքները։

Նոյնպէս Թրքական բոլոր [illegible] փորձերը՝ գրգռելու քիւրտ ցեղերը իրար դէմ՝ կ'անցնին ապարդիւն։ Այն ինչ որ քիւրտ ղեկավարներուն չէր յաջողած իրականացնել տարիներու ընթացքին, շնորհիւ Թրքական [illegible]ներուն, կատարուած է այսօր։ Բոլոր քիւրտ ցեղերը, կապուած են սերտ կերպով ազգային միութեան գաղափարին շուրջ։

Քրտական շարժումը իր վերջին խօսքը չէ ըսած տակաւին։

Այս բոլոր դէպքերու ընթացքին զանազան զգացական եւ ապագայի ծրագիրներու կողքին, հայ ժողովուրդի կանխիկ շահը կը կայանայ այն կէտին մէջ, որ քիւրտերու ձգած սարսափը թոյլ չի տար Թիւրքերու՝ լեցուիլ հայկական նահանգները։

Միայն այս օգուտը պիտի բաւէր մեծ համակրութեամբ վերաբերուիլ քրտական շարժման։

ՄԵԾ ԱՂԷՏԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Վերջին օրերս Միսիսիփի գետին արտասովոր յորդումը, մեծ աղէտ մը եղաւ Ամերիկայի համար։ Միացեալ Նահանգներու ամբողջ հարստութեան կէսէն աւելին կազմող այս գետը իր երկար եզերքներուն վրայ բնակուած է հարուստ գիւղերով եւ ագարակներով։ Կառավարութիւնը տարեկան միլիոններ կը ծախսէ անոր հոսանքը հաւասարապէս բաժնելու համար եւ ահագին թումբեր կը կանգնէ։

Բայց այս տարի յորդումը այնքան ահռելի համեմատութիւններ առած է, որ գետը պարզապէս մեծ լիճի մը երեւոյթը առած է եւ կուլ տուած բազմաթիւ կեանքեր, գիւղեր, ագարակներ եւ առարկաներ։ Միջին հաշուով մը տեսնուած է որ ջուրը օրական 14 քիլոմէթր լայնութեամբ տարածուած է եւ մինչեւ Ապրիլ 27 800.000 հէքթարէ աւելի բամպակի եւ ծխախոտի մշակուած հող եւ անտառներ ողողուած են։ Եւ դեռ ողողումը կը շարունակուի եւ աւերները կը բազմանան։

Արքանսա քաղաքին գլխաւոր փողոցը հինգ ոտնաչափ ջուրով ծածկուած է։ Կրէնվիլի մէջ բնակիչները ստիպուած են լքել իրենց տուները եւ երթալ վրան զարնել հեռաւոր դաշտերուն մէջ։ Մէմֆիս քաղաքը ջուրէն 60 մէթր բարձր կղզիի պէս կը ցցուի եւ անոր պարենաւորումը կը կատարուի օդանաւերու միջոցաւ, որովհետեւ բոլոր ճամբաները եւ երկաթուղիները ջուրին տակ մնացած են։

Վիքսպըրկի շրջականները ամբողջ ագարակապանները իրենց բնակարանները առած սկսած են փախչիլ. լքելով արջառ ու ամէն բան։ Արդէն այդ շրջանի թումբերը սկսած են տեղի տալ եւ կը վախցուի որ մօտ օրէն ջուրը խուժէ եւ ողողէ։

Նիւ Օրլէանը աղէտալի կործանումէ մը ազատելու համար, կառավարութիւնը հրամայած է քանդել Պրէթվէյթի հսկայ թումբը, որ միլիոնաւոր տոլարի պիտի նստի։ Աղէտեալներու թիւը օրէ օր կ'աւելնայ։ Զուտ անապաստան մնացողներու թիւը 250000 կը հաշուի, եւ ջուրերու այս անսպասելի բարձրացումը վախ կուտայ որ այդ թիւը դեռ շատ բարձրանայ։ Մեռնողներու ճշգրիտ թիւը անյայտ է. բայց ջուրերու մէջէն բազմաթիւ դիակներ կը հանուին։

Նիւ Օրլէանի թումբը քանդելու համար կառավարութեան տուած հրամանը, որու նպատակն էր ջուրը վազեցնել Մէքսիկայի ծոցը, ահագին ընդդիմութեան հանդիպած է երկրագործ ժողովուրդին կողմէ։ Այդ թումբերու քանդումով հազարաւոր հէքթար մշակութիւն պիտի զոհուի։ Մշակներու եւ երկրագործներու հսկայ խումբեր զինուած պահակ [illegible] սկսած են թումբերու առջեւ, արգիլելու համար անոնց քանդումը։ Բայց կառավարութիւնը հակառակ այդ սպառնալիքներուն գետին արեւելեան եզերքի թումբը 2000 ոտնաչափ լայնութեամբ տինէմիթով պայթեցնել հրամայած է։ Այս որոշումը աւելի զայրացուցած է այդ շրջանի սեւամորթ բնակիչները եւ որոնք միթինկներ գումարելով զինեալ նոր ուժեր ղրկած են դէպի թումբերը։ Բայց կառավարութիւնը 10,000 զինուոր եւ 500 ոստիկաններ՝ ղրկած է՝ արգիլելու անկարգութիւնները եւ օգնելու վտանգուած վայրերու բնակիչներու տեղափոխութեան։

Կառավարութեան կարգադրութեան համաձայն պայթիւններ տեղի ունեցած են. տասը վայրկեան ընդմիջումով երեք աւելի պայթիւններ բաւական եղած են բանալու խոշոր ճեղք մը, ուսկից մէկ երկվայրկեանի մէջ 250,000 խորանարդ ոտք ջուր կը հոսի։ Թէպէտ ընդդիմացողները մինչեւ վերջին վայրկեան չի թողուցին զէնքերը, բայց չի կրցան այլեւ ընդդիմութիւն ցոյց տալ, տեղեկացած ըլլալով որ զինուորները հրաման ստացած էին գնդակի բռնել անոնց վրայ այլեւ ընդդիմութեան պարագային։ Հասող ջուրը հարիւրաւոր գիւղեր ողողած է, որոնց բնակչութիւնը շատոնց հեռացած էր։ Միայն իւրաքանչիւր գիւղի մէջ քանի մը ծերեր եւ պառաւներ նախընտրած էին մեռնիլ քան հեռանալ իրենց հայրենիքէն։

Միացեալ Նահանգներու կեդրոնի կառավարութիւնը հրամայած է 100 եւ զերապահ նաւեր ղրկել Մէմֆիս, Թէննիսի եւ միւս Հարաւային քաղաքներ, ուր ժողովուրդը ապրած է եկեղեցիներու զանգակատուները եւ ուրիշ բարձր տեղեր։ Ուաշինկթընի բազմաթիւ մթերանոցէն մեծ քանակութեամբ վրաններ տրամադրեց կառավարութիւնը, Միսիսիփի երկու եզերքներու վրայ վրանաքաղաքներ հաստատելու համար. նմանապէս զինուորական մթերանոցէն տրամադրեց մահճակալներ, ծածկոցներ եւ փոխադրական խոհանոցի կազմածներ։

Այժմ Ամերիկայի մէջ սկսած է հանգանակութիւնը ի նպաստ աղէտեալներուն, եւ բոլոր բարեգործական հաստատութիւնները իրենց ուժերն ու թափերը կեդրոնացուցած՝ այդ ուղղութեամբ։ Նախագահը մասնաւոր կոչ մը ուղղած է հանգանակութեան համար եւ առաջին օրն իսկ հաւաքուած է մէկ միլիոն երկու հարիւր յիսուն հազար տոլար։ Կասկած չկայ անշուշտ որ Ամերիկեան ժողովուրդը պիտի բանայ իր քսակը եւ պիտի տայ կրկին միլիոններ, վերանորոգելու իր աւերուած մշակութիւնը եւ պատսպարելու համար իր անապաստան հայրենակիցները։

Ամէն կողմէ տէրութիւնները սկսած են ցաւակցական հեռագիրներ ղրկել Նախագահին, այս նոր աղէտին առթիւ։ Անգլիոյ Թագաւորը հետեւեալ հեռագիրը ղրկած է Նախագահ Գուլիճին.— մեծ ցաւով տեղեկացայ Միսիսիփի ողողումներուն պատճառով կեանքի եւ ինչքի կորուստներ եւ կը փութամ Ձեզ յայտնել իմ ամենաջերմ համակրանքս, Ձեզի ինչպէս նաեւ բոլոր անոնց որոնք կը տառապին այս յանկարծական աղէտին հետեւանքներէն։

Միսիսիփի այս աննախընթաց յորդումը մտածել կուտայ մարդը որ աշխարհի մէջ ապահով եւ հանգիստ տեղ չկայ։ Ոչ ոք կրնար գուշակել որ Միսիսիփին այս տեսակ յորդում պիտի ունենայ, եւ մօտաւորապէս մէկ միլիառ տոլար կորուստ պիտի պատճառէ Միացեալ Նահանգներուն։

Աւելորդ է յիշել անշուշտ որ Ամերիկայի ենթարկուած այս դժբաղդութիւնը պիտի զգայ նաեւ մեր դժբաղդ ժողովուրդը։ Քանի մը տարի առաջ Ճապոնական աղէտի առթիւ, Ամերիկան ստիպուեցաւ նպաստ հասցնել Ճապոնի աղէտեալներուն եւ երբ անոր անմիջական հետեւանք, Նպաստամատոյցը ստիպուեցաւ կրճատումներ ընել իր գործին մէջ եւ հաւաքուած որբեր դուրս հանեց որբանոցներէն։ Այս անգամ վէրքը ուղղակի իր մարմնին վրայ է։ Իրաւունք ունինք մտածելու որ աշխարհի վրայ չկայ դժբաղդութիւն մը, որուն մասնակից չըլլայ հայ ժողովուրդը՝

ԴԻՏՈՂ

Բաշխուեցէ՛ք Ազգ. Ճեմարանի
Ողիմպիականը,

ԱՐՁԱԿ ԵՐԳԵՐ

ՀԻՒԱՆԴ ՈՐԲՈՒՀԻԻ ՄԸ

I

Խենթ, խե՛նթ է իմ սիրտս։

Ինչպէ՞ս եղաւ, որ սիրեցի քեզ։

Ինծի ըսին, թէ հիւանդ ես դուն ու մատղաշ լանջքդ կը տանջուի. կը հիւծի չար հազէ մը։

Ինծի ըսին, թէ բիբերուդ կայծկլտուն կրակը պիտի մարի շուտով՝ ձէթը սպառած ճրագի հանգունակ, որովհետեւ մահուան հրեշտակին անտեսանելի մատը արդէն մօտեցած է կոպերուդ...։

Ինծի ըսին թէ շրթներդ, որոնց վրայ ժպիտներուն ամէնէ՛ն հեզաթովը կը շողայ, կրնան հիւանդութեանդ թոյնը ներարկել իմ շրթներուս՝ եթէ փորձէի համբուրել զանոնք։

Ինծի ըսին այդ բոլո՛րը։ Բայց դարձեա՛լ — չեմ գիտեր ինչո՛ւ — սիրեցի՛ քեզ։

Ու այնպէ՜ս, այնպէ՜ս սիրեցի...։

Խենթ, խե՛նթ է իմ սէրս ալ՝ իմ սրտիս պէս։

II

Երէկ գիշեր միայն մէկ ժամ քնացայ։

Ա՜հ, այդ քունն ալ քո՜ւն էր միթէ...։

Մինչեւ զարթնումս՝ քե՛զ երազեցի։

Երազս ապստամբ ըրած էր զիս ու մինչեւ ապաքինարանդ դաշտ տարած.

Զգացի՞ր արդեօք դուն ալ նոյն պահուն ու լսեցի՞ր իմ ձայնս, որ կ'ըսէր քեզի.

«Արթնցի՛ր, արթնցի՛ր, աղուորս։ Հրեղէն երիվարս թամբուած է արդէն ու պատրաստ՝ հորիզոնէ հորիզոն վարգելու համար։ Քեզ պիտի նստեցնեմ իմ կուրծքիս վրայ, քնքոյշ տատրակի մը նման, ու պիտի տանիմ հեքեաթներու աշխարհը, ուր շուշաններու հովտին մէջ, հրաշք աղբիւրին առջեւ, վհուկներու թագուհին մեզի կը սպասէ՝ ամէն հիւանդութիւն բուժող բալասանի կումն ունի։

«Դուն պիտի լուանաս հրաշքի աղբիւրէն, պիտի օծուիս մոգական պալասանով, եւ պիտի ապաքինիս, պիտի կազդուրուիս, առոյգ, կայտառ ու աշխոյժ պիտի ըլլաս, սիրերու եղնիկի մը պէս։ Ու բարի նայեաց մը, ջուրերուն մէջէն, բիւրեղէ մարգարտայեա դաշխուրանով՝ երջանկութեան նեկտարը պիտի մատուցանէ մեզի։

«Այդ՝ թեւ թեւի՝ պիտի անցնինք խորհուրդներու սլարաէզէրէն, պիտի պարենք արծաթացայտ շատրուաններուն առջեւ՝ յաւերժ սհարսերու ծնծղաներուն եւ տաւիղներուն եղանակով, ու գիրկ-գիրկ նարնջածաղիկ պիտի քաղենք մեր հարսնիքին համար...։

Արթնցի՛ր, արթնցի՛ր, աղուորս. ո՜վ իմ սրտիս իշխանուհին, արթնցի՛ր...»

Այդպէ՛ս երազեցի։ Այդպէ՛ս խօսեցայ քեզի երազիս մէջ։

Խենթ, խե՛նթ է իմ երազս ալ — չէ՞, աղուո՛րս — իմ սիրոյս ու սրտիս պէս։

III

Ահա նորէ՛ն նստած եմ սեղանի՛ս առջեւ, որուն վրայ, արծաթէ շրջանակի մը մէջ, քու պատկերդ է կանգնած։

Կը նայիմ աչքերուդ, անուշ, անմա՛ն աչքերուդ։

Ո՛, այդ աչքերդ, որոնք իմ անթարթ նայուածքիս տակ կը մեծնան, կը մեծնան, կապոյտ ու շողշողուն արեգակներ կը դառնան...։

Անոնք լոյսով ու ճառագայթով կ'ողողեն իմ խուցս, իմ հիւանդ հոգին, որ խաւարին մէջ կծկուած եւ [illegible] սպասող որբածաղիկի մը կը նմանի։

Ու իմ սիրտս, թոքախտաւորի մը խցիկին պէս, իր պատուհանները լայնօրէն կը բանայ անոնց ոսկի շառայլներուն ի խնդիր...։

Հաւախօսի երեկոյան պահն է արդէն։ Քիչ յետոյ պիտի լուսնայ։ Բայց ես նստած եմ տեղս [illegible]

…Ը ՅՈՐԴԻ…

Մերինն է ան, որ կը յորդի այս անգամ մերիններէն հեցուած կարմիր հեղանիւթով մը։ Յորդո՞ւմ թէ ցօղում։ Երկուքը մէկ։ Աչքի առջև ունեցէք գաւաթ մը լեցուն թոյն, տառապանքի և հալածանքի ամբողջ դարուններովն յափ-ացած շրթներու մօտ, որոնք կը կծկուին, կը բացուին ու կը խփուին և վերջապէս կը մերժեն դէմքի ծամածուռ պրկումներով ներս առնել զայն, ու ահա յանկարծ լախտի զօրաւոր հարուած մը գլխուն, թոյնը կը թափի գետին, գաւաթը կը փշրուի, շրթները կ՚սրբուին, ակռաները կը կոտրին ու զոհը կը իյնայ գետին, բերանէն արիւնլուայ, սուր ճիչերով այսահար։ Պատկերը աւելի հրէշային է, երբ այս խողխողումը կըլլայ իր սեփական տան մէջ, իրեններէն մը տածուած ու գործադրուած։

Ու կը յորդի բաժակը համբերութեան, ցեղին ուժաթափ ափերուն մէջ։ Զարիքին բերած սարսռազդեցիկ լուրերուն տակ։ Սո՞ւտ թէ իրաւ։ Ասո՞յց է ոչ Էջմիածինը կը գրաւուի ու ամենայն հայոց հայրապետը կը տարագրուի իր միաբանութեան հետ, Ամենայն հայոց խորհրդային հանրապետութեան կողմէ։ «Ինչպէ՞ս» ու «Ինչո՞ւ» որոնել, վերլուծել ու եզրակացնել, անժամանակ է տակաւին, քանի չփոթ վարանումը մը կը պատէ ամենուն միտքերը, որոնք դեռ չեն ուզեր հաւատալ այս խոլքէ ու միտքէ դուրս լուրերու հաստատութեան։ Մարդիկ սովոր են շուտ լսել և ուշ իւրացնել չարագործ սարսափները, իսկ ընդհակառակը, ուշ լսել ու ծանր ծանր իւրացնել բարի լուրերը։

Բայց մեր սև լուրերուն ո՞ր մէկը սուտ ելաւ մինչև այսօր. որ այս ալ իրաւ չըլլայ, ո՞ր մէկը ցուրտ սարսուռներով չմահացուց մեզ։ Եղա՞ւ մէկը որ քիչ մը անուշով բարեխառնէր լեղի բաժակը մեր ճակատագրին. ընդհակառակ տխուր նախազգացումներ և փորձառական գուշակութիւններ կստիպեն մեզ հաւատալ այս անհաւատալի գործին, որ անակնկալներով լի, տարօրինակ խառնարանէ մը կը հանի դժբաղդ սերունդի մը հեռաւոր խլեակներուն։

Ու պատմութիւնը որ կը կրկնուի իր բոլոր դաժանութեամբը այս բազմաչարչար խեղճ ցեղի գլխուն, չարաչուք պատկերն է որ կը նորոգուի սև շրջանակի մէջ, նոր օրերու վարպետներու ձեռքով։ Ոչ, երէկուայ դահիճներու քանդումներն ու սրբապղծութիւնները մեր վանքերուն վըրայ, և ոչ ալ Կայիցինի վրիպած բռնագրաւումները, Մայր Աթոռի սեփականութեան դէմ, բան մը չեն և չեն խտացներ այնքան ընդվզում ու մորմոք, որքան հայանուն պետութիւն մը կարժեցնէ իր բիրտ ուժը հանդէպ դարաւոր հաստատութեան մը, ուր ծնած, սնած ու մեծցած է ժողովուրդ մը, որքան կրօնական, նոյնքան և աւելի ազգայնական կէտի վրայ։ Ան իր կողերը պարպած, աղիւս ու շաղախ, հող ու քար տըրուած է մինչև հանրապետութեան որ այսօր քար կը նետէ անոր երեսին ու յացին հիմերուն։ Մանուկն է որ հագիւ դուրս ելած մօր արգանդէն կը յօշոտէ անոր մայրիկը արիւնաշաղախ ճանկերով։

Ու կը յորդի բաժակը առաքինութեան, վրայէն լեցուած թոյնով ու արիւնով.

Մոլեռանդ մտայնութեան մը պատկերացումներն ու խաւարամած հոգիի մը անհաղանգը չեն առնեն երբեք, և ոչ ալ պահպանողական ամբոխումներ, որոնք կը ձգտին պահել եկեղեցին իր դարաւոր անշարժութեան մէջ և տալ գերադաս հեղինակութիւն մը պետականութեան կողքին։ Ընդհակառակը ընկալուած ծանրութեան մը թօթափումը անոր վրայէն, այսօր շատ հեշտին ու մօտ է ամէն ձեռնհաս մարմիններու և ազատամիտ անհատներու սրտին ու հոգին։ Բայց այլ է բարեկարգութիւն այլ է քանդումը։ Այլ է անոր գոյութեան ճանաչումը, այլ է ուրացումը, Ու դէպքերն ու դէմքերը, աւաղ կըշտանան միշտ բացասական ուղիներէն, կարմիր գիծէններս, դժոխատիպ գիծերով։

Ա՛, ինչ շուտ ալ կուգայ կարգը հայ եկեղեցւոյ մաքրագործումին, ժողովրդականացման, ու խղճի ազատութեան, մայր հայրենիքի սահմաններէն ներս։ Սէր պետութիւնը ինքը չէ ժողովրդականացած տակաւին, երբ խղճի ազատութիւնը հաւազօր անիշխանականութեան, ցեխերու և տիղմերու մէջ կը քաշքըռտուի ու մաքրագործումը չանցնիր քանի մը ճահիճներու չորացումէն անդին։

Մեր մնացին, գաղթականներու տեղաւորման խնդիր, ուղղագրութեան բարեփոխման խնդիր, սահմաններու ընդլայնման խնդիր, Շիրակի աղէտեալներու օգնութեան խընդիր ու դեռ երկար չարքը անլոյծ խնդիրներու, որոնք կը կծեն սիրտը սահմանէն դուրս որբացած գաղութներուն։ Ոչինչ աւելի ողբերգական է քան անտեսումը այս բոլորին ու անմիջական հարուածումը հայ եկեղեցիներու, որ համազօր է կողոպուտի և թալանի, ճիշդ այն ձևին տակ, ինչ ձևով որ Մ. Բէմալ աքսորեց խալիֆան ու նստաւ անոր սեփական հարստութեան վրայ։

Չէ, ալ այսչափը չըլլար։ Բաժակը, որ կը յորդի, ամէնուն է հաւասարապէս, ըլլայ արեւելահայերուն ըլլայ արեւմտահայուն, որոնք պիտի կրնան թափել թոյնը, զայն լեցնողներու գլխին։

Հալէպ ՏԻԳՐԱՆ ՓԻՐԱՆԵԱՆ

ՄԱՄՈՒԼ

ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԳՐԱՒՄԱՆ ՇՈՒՐՋ

«Ցուսաբեր» անդրադառնալով կարգ մը թերթերու գրած հերքումներուն, Էջմիածնի խնդրին մասին՝ կը գրէ.—

Շահվէրտեանի յայտարարութիւնը միայն ծծծաղ կրնայ յարուցանել, որովհետև այս պարոնը մինչև իսկ Շիրակի երկրաշարժին մասին եղած լուրը մեզմէ ետք առաւ։

Ճիշդ նոյն ձևով նոյն Շահվէրտեանը հերքեց նաև դաշնակցականներու ձերբակալութեանց լուրը։ Իսկ ինչ կը վերաբերի Պոլսահայ երկու թերթերու տուած տեղեկութիւններուն՝ հեռագիրներու մասին, ապա պիտի ըսենք որ անոնք բացարձակապէս ոչինչ կապացուցանեն։

Ոչ ոք ըսած է, թէ կաթողիկոսը գրկած են զաեիկը ընորհաւորելու եւ կամ եպիսկոպոս ձեռնադրելու իրաւունքներէն։

Հերքողները շատ աւելի իմաստուն գործ մը կատարած պիտի ըլլային եթէ աչքի ուշով կարդային խորհրդային իշխանութեան պաշտօնաթերթ «Երեւան» (Փարիզ) Ապրիլ 17ի խմբագրականը, ուր անուղղակի ձևով կը հաստատուին մեր տուած … [illegible]

Առիթէն օգտուելով, նոր անգամ մըն ալ կը կրկնենք հետեւեալ հարցերը.—

1.— Ապրիլ 1ի օրենքը գործադրության դրուա՞ծ է թէ ոչ։

2.— Եւ եթէ այո, ի՞նչ ձեւով արդեօք։ Այս հարցերու պատասխանը սպառեցուցիչ ձեւով ամէն ինչ կը պարզէ։

Ուրեմն թող պատասխան տան մեր այս հարցերուն։

Նոյն խմբագիրն ցակ «Նոր Երկիր» Բարիզի ճնշակեան օրկանը կը գրէ (1 Մայիս).—

Բարիզի մեր պաշտօնակից «Յառաջ» զգայացունց լուր մը հրատարակեց Երեւանի կառավարութեան կողմէ Էջմիածնի գրաւման, Միաբանութեան Սեւանայ կղզին աքսորման Կաթողիկոսի վեհարանէն արտաքսման և Մայր տաճարի փակման ու Թանգարանի գոյքերու և կալուածներու բռնագրաւման մասին։ Կաթողիկոսական Պատուիրակութիւնը ոչ հերքեց և ոչ ալ հաստատեց այս ցընցող լուրը. հաւանաբար կաթողիկոսը զրկուած ըլլալով արտաքին յարաբերութենէ, ոչ մէկ հեռագիր … կրցած փոխանակել։

Բուռն կերպով բողոքելով այս … ազգային, հակառամկավարա- … և հակընկերվարական տխուր գործելակերպին դէմ, տակաւին կը հաւատանք ինքզինքնիս կը բռնադատենք հաւատալու, որ Խ. Հայաստանի գործավարները անդրադառնալով իրենց անաւոր սխալին վրայ պիտի փութան ուղղել զայն, և անմիջապէս ազատ արձակելով անզօր և ալեզարդ կաթողիկոսն ու միաբանները, պիտի վերահաստատեն հայ ժողովուրդի դարաւոր յոյզերուն ու յոյսերուն խորհրդանշանը և ցեղին պահպանման փարոսներէն մին համարուող Էջմիածնի կաթողիկոսութիւնը, որուն աթոռակալին կոնդակներուն պէտքը զգացած էին իրենք իսկ՝ արտասահմանի հայ գաղութներու հայրենասիրական զգացումներուն կոչում ընելու բազմաթիւ առիթներով։

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Լիբանանի Ազգ. Գաւառ. ժողովի 927 ապրիլ 11 թուականի նիստին օրինական ընտրութեամբ պաշտօնի կոչուած Քաղաքական ժողովս, գիտակից իր պարտականութեան և դերի պատասխանատուութեան, իր 927 ապրիլ 13 ի Ա. նիստին մէջ դիւանը կազմած է հետևեալ ձևով.

Տեարք

Օննիկ Մազլումեան Ա. ատենապետ
Տօքթ. Բ. Գուլազեան Բ. «
» Ա. Գօնեալեան ատենադպիր
» Ա. Զաւուշեան խորհրդատու
» Մ. Հայրապետեան »
Վ. Վարժապետեան »
Ա. Գալուստեան »

Եւ այս վաւերացուած ըլլալով Ն. Ս. Օ. Վեհ. Կաթողիկոսի 927 ապրիլ 21 և համար 36 Հայրապետական Կոնդակով, սկսած է արդէն վիճակիս վարչական գործերու ղեկավարութեան։

Այս առթիւ վարչութիւնս իր առաջին նիստին իսկ նկատի ունենալով Լիբանանի բոլոր շրջաններու Ազգ. գործոց ընդ. պատկերը, ինչպէս և անմիջական գործի և աշխատանքի բացայայտ անհրաժեշտութիւնը, կը հրահանգէ բոլոր շրջանի մարմիններուն, որ շարունակեն իրենց գործը, վստահ՝ այդ մարմինները կազմող մեր ազնիւ ազգայնոց բարեխիղճ ու անշահախնդիր աշխատութեան փափաքին։

Աւելորդ կը համարենք երկար ծանրանալ թէ, Քաղ. ժողովս գինք առաջնորդող նպատակ ունենալով գաղթական ժողովրդեան բարելաւութիւնն ու թեմին Ազգ. կազմակերպութեան պարագան, իր բոլոր կարելին պիտի ընէ, ջայս մարզին մէջ կատարելու իր առաւելագոյնը, իրեն յենարան ունենալով միշտ, ժողովրդեան օրինապահ ու գիտակից վերաբերումը, ինչպէս և ենթակայ մարմիններու բարեխիղճ ու աղգօգուտ գործունէութիւնը։

Այսու կուզանք յայտնել թէ, վարչութիւնս իր ամբողջ կազմով նորոգուած ըլլալով ազգ. ցաւերու ու կարծիքներու բաւարարման գործին, պիտի փափաքէր որ այդ կարծիքները պատկերացնելու և մեզ փոխանցելու նուիրական պաշտօնով բեռնաւոր մարմինները, այդ փոխանցման գործը կատարէին յետ ստուգման, բայց միշտ արագ ու ժամանակին։

Առ այս՝ կուզանք պարագ դնել ենթակայ բոլոր մարմիններուն՝ ըստ կարելւոյն շուտ մեզ ղրկել իրենց շրջանակի ազգ. գործերը և կարիքները ներկայացնող տեղեկագրեր, որոնց միացած պէտք է ըլլան նաև հաշուական համառօտ ծանօթութիւններ, վարչութիւնս տեղեակ պահելու շրջանի ընդհանուր պատկերին։

Թղթակցութեանց արագ և կանոնաւոր ընթացքը կը նկատենք ինչպէս մեր, նոյնպէս և բոլոր մարմիններու աւագ պարտականութիւնը առաւելապէս նպաստող գործերու և խընդիրներու լաւագոյն լուծման։

Ի չպէս յիշեցինք, ճվարչութիւնս միանգամայն տեղեակ ներկայ պայմաններու մէջ գործելու դժուարութեան և ժողովուրդի ծանր պէտքերուն, իսկ կոչումը կը նկատէ ոչինչ համարել այդ դժուարութիւնները և իր աշխատանքին յաւագոյն վարձատրութիւնը նկատել գաղթական ժողովրդեան պէտքերու գոհացումը և բարօրութիւնը։

Նոյնը և աւելին մեզ համար փափաքելի է տեսնել և ողջունել նաև ենթակայ բոլոր մարմիններու մէջ։

Յաջողութեան և Ազգ. կեանքի կանոնաւորման լաւագոյն յոյսերով։

Ի գիմաց Քաղ. ժողովոյ հայոց Լիբանանի վիճակին.

Ատենադպիր Ատենապետ
Տք. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ Օ. ՄԱԶԼՈՒՄԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ԼԵՆԻՆԱԿԱՆԻ ՎԵՐԱՇԻՆՈՒԹԻՒՆԸ

Լենինականէն կը հաղորդուի թէ ապրիլ 20 էն սկսած են վերաշինական աշխատանքները։ Կը վերանորոգուին հասարակական 15 շէնք, որոնց կարգին ժող. դատարանը, քաղաքային դրամատունը և կեդր. գործ. կոմիտէն։ Սկսած են քանդել կիսաւեր տուները և 53 խանութներ։ Գայոմններ կերուած են շրջակայ գիւղերու բնակիչներուն հետ, հարկ եղած քարն ու աւազը հայթայթելու համար։

ԵՐԵՒԱՆԻ ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔԸ

Երևանի պետական թատրոնի վարիչը՝ Բուրջալեան Թիֆլիս գացած է։

Բուրջալեան յայտարարած է թէ թատրոնը ներկայ տարուան սէզոնը մեծ յաջողութեամբ յառաջ կ՚ընթանայ։ Բազմաթիւ խաղեր բեմադրըուած են, ինչպէս «Փոքր շարժիներ», «Վենետիկի վաճառականը», «Մանգատ» և Մորգանի խնամին»։

Շիրվանզատէի այս վերջին խաղը 9 անգամ բեմադրուած է։ Խումբը կը բաղկանայ 34 հոգիէ։ Թատրոնի կողքին կազմակերպուած է գեղարուեստական խորհուրդ։

Կառավարութիւնը նիւթապէս ապահոված է թատրոնը և ժողովուրդը մեծ թիւով կը յաճախէ։ Բեմավար Բուրջալեան մասնակցելով դերասան Վ. Փափազեանի յոբելեանին, Երևանի խումբին կողմէ Փօրթֆոլյօ մը նուէր տուած է։

ԹԻՒՐՔԻԱ

ԵՐԿՈՒ ՇԱԲԱԹԷՆ ԷՆԿԻՒՐԻԷՆ ԿԵՍԱՐԻԱ

Էնկիւրիէն կը հեռագրեն թէ, Էնկիւրի Կեսարիա երկաթուղիի գծերը զետեղուած են արդէն մինչև 370րդ քիլոմէթր։ Էնկիւրի-Սեբաստիա երկաթուղիի երթեկի տնօրէնութիւն, յայտարարած է թէ Յունիս մէկին պիտի բացուին Ուլիաշ, Գանլըճա, Քակընլը, Փաշալը, Հիմմէթ Տէրէ, Եէլ Տէյիրմէնի և Կեսարիայի կայարանները։ Ուղեւոր փոխադրող կառախումբերը Էնկիւրիէն Կեսարիա պիտի մեկնին շաբաթ, երկուշաբթի և Չորեքշաբթի օրերը և կիրակի, երեքշաբթի և հինգշաբթի օրերը պիտի վերադառնան։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑ ՄԸ ՓԱԿՈՒԱԾ

Կառավարութեան կողմէ փակուած է ֆրանս որբանոց մը, որ կը գտնուէր Իզմիր, Գուլա գաւառակին մէջ։ Պատճառը այն է, որ կըսէ Ճիւմհիւրիէթ այդ որբանոցը կաթոլիկ կը դարձնէր ազգութիւնը անծանօթ տղաները։ Վերջերս մէկ ամիս պայմանաժամ տրուեցաւ, այդ տղաքը յանձնելու համար։ Որբանոցը մտիկ չըրաւ, և ոստիկանութիւնը ստիպուեցաւ բռնի առնել զանոնք, ինչպէս նաև փակել հաստատութիւնը։

ԱՅԼԱՆԴԱԿ ԾՆՈՒՆԴ ԱՏԱՆԱՅԻ ՄԷՋ

ԵէՆի Ատանա կը գրէ.—

Առջի օր կին մը մանչ մը բերաւ Ատանայի մէջ։ Նորածինը չի նմանիր մինչև հիմա տեսնուած հըրէշներուն, և չափազանց այլանդակ ձև մը ունի։

Ծնելուն պէս, տղան սկսաւ քալել, ակռաներն ալ ամբողջ են։ Ծընընդական գործարանը կէս կանգունի չափ երկար է։ Ամուրձիքները մինչև ծունկերը կիջնեն։

Տղուն մայրը, սարսափած իր ծնունդի այլանդակ տեսքէն, հիւանդ ինկած է։

ԳԱՂՈՒԹԱՀԱՅ

ՀԱՅ ԱՂՋԻԿ ՄԸ ԱՌԱՋԻՆ

Ամերիկեան թերթերը հրատարակած են հայ օրիորդի մը, Պերճուհի Ճըմքալեանի լուսանկարը, և գովեստով կը խօսին օրիորդին ունեցած յաջողութեան վրայ։

Օր. Պերճուհի մասնակցած է ամերիկեան Քիմիական ընկերութեան բացած մրցումին, և հարիւրաւոր ուսանողներու մէջ առաջնութիւն շահեր է, ամենէն լաւ ուսումնասիրութիւնը գրած ըլլալով «քիմիագիտութեան կապը տունին հետ» նիւթին վրայ։

ԵՐԿՈՒ ՀԱՅԵՐ ԿԸ ՍՊԱՆՆՈՒԻՆ

Մարսէյլէն «Ժամանակ» ի կը գըրեն թէ Զատկուան յառաջին օրը ատրրճանակի երկու հարուածով 22 տարեկան Հմ. Տէրտէրեան անուն Մշեցի հայ մը սպաննուած է։

Սպաննողը Բոլսէքցի մըն է, որ կարծած է թէ այս հայ երիտասարդն է, որուն հետ գործ ունեցած է երկու օր առաջ։

Քանի մը օր առաջ ալ ալճերիացի մը հայ գործաւոր մը սպաննեց դարձեալ «թիւրիմացութեամբ». կարծած էր թէ ան իտալացի իր հակառակորդն է. որովհետև նոյն քասքէթը կը կրէր։ Կուրծքէն դանակով զարկած է, մութին մէջ։ Ոճրագործը փախած է։

Եւ «Ժամանակ»ի թղթակիցը կաւելցնէ.— Դժբախտաբար այս դոհերուն իրաւունքը հետապնդող և պաշտպանող ոչ մէկ ազգ. օրինական մարմին կայ։ Անուանական հոգևոր հովիւ մը ունինք, որ միայն իրեն դէմ քննադատութիւն ընողներով կը հետաքրքրուի ու կը բողոքէ ոստիկանութեան, առանց նկատի առնելու իր հոգևոր պետի հանգամանքը։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐ

ՈՐ՞Ն ԷՐ ԱՄՈՒՍԻՆԸ

Տուամը կը բեմադրուէր, Ֆրուն—Շէպպէքի պարտէզներէն մէկուն մէջ։

Երկու ընկերներով պտոյտի գացած էինք անցած կիրակի օր, քաղաքէն դուրս Ֆրուն Շէպպէքի պարտէզները։ Մեր խօսակցութիւնները ընդհատեցինք յանկարծ և ականջ դըրինք մեր մօտ թրամվայի գծին վըրայ, թրքերէն լեզուով, կոշտ բառերով և հնչումներով, երկու երիտասարդներու և տիկնոջ մը միջև տեղի ունեցած խօսակցութիւններու։ Իրենց բառերը և վիճաբանութիւնները հետզհետէ կը բարձրանային և իրար հասցէին գործածուած նախատական բառեր աւելի վիրաւորական դառնալ կ՚սկսէին։

Անունց հայ ըլլալու կասկածները մեզ ստիպեցին մօտէն հետաքրքրուիլ իրենցմով և իմանալ վէճի տեղի տուած պատճառները։ Մեր քայլերը այլամայ ուղղուեցան դէպ և մենք լսեցինք նմանաձայնութիւնը և ըս Հայ էին անոնք։

«Ես չեմ ուզեր քեզ, իմ ամուսինս այս է» կըսէր կինը և կը բռնէր իր քով կանգնող մարդու ձեռքը։ «Սուտ ես, դուն իմ կինս ես» կը պոռար երկրորդ մարդը և կը յարձակէր կնկան վրայ՝ յափշտակելու համար զայն միւսին ձեռքէն։ Իսկոյն հայհոյութիւնները փոխանակուեցան փայտերով և մենք ստիպուեցանք միջամտել և բաժնելու այնտարիկ զանոնք։ Ընկերս քթին վրայ ստացաւ առաջին լախտը և արիւնլուայ քաշուեցաւ մէկ կողմ. անմիջապէս յաջողեցանք զանոնք ուշքի բերել և մեզ լսելի վիճակի մէջ դնել։

Մենք դատաւորներ էինք այլևս։ Իրենց թելադրեցի որ երթան Առաջնորդարան և իրենց ամուսնութեան վկայականները բերեն։

Թողուցինք զանոնք այն վիճակի մէջ և հեռացանք, երբ երկուքն ալ ներկայացուցին մեզ իրենց ամուսնութեան վկայագիրները…։

ԱԼԷՔՍԱՆՏՐ ԳԱՅԵԱՆ

Բնիկ Տէօրթ—Եօլցի, բարեկեցիկ ընտանիքի մը զաւակն էր Ալէքսանտըր Գայեան։ Կիլիկիոյ պարպումէն վերջ, ան իր և քոյր հետ առաջին անգամ Պէյրութ տեղաւորուած էր և օրն իրուն իր արհեստին որմնադրութեան կաշխատէր և կապահովէր թէ՝ իր ընտանիքին օրապահիկը և թէ ալ երկու եղբայրներ միասնաբար կը հոգային իրենց մօր և երկու որբ քոյրերուն ապրուստը։

Քանի մը օր առաջ տեսած էի զինք և շատ ուրախ էր իր գործէն, Րաս Պէյրութի կողմը նոր շէնքի մը մէկ մասը դապալի առած էր 5 ոսմ. ոսկիի և օրն ի բուն կաշխատէր օրականը քանի մը դահեկան աւելիի բերելու համար։ Ալէքսանտր տեղեկացած էր որ ձեռնարկած եմ Տէօրթ-Եօլի պատմութեան պատրաստութեան, և շատ ոգևորուած էր. ինծ կը խոստանար գիր առնել իր հօր պատմած յուշերը, որոնք տէօրթ—Եօլի առաջին յեղափոխական դէպքերու հետ կապ ունէին. շատ ուրախ էր ան, որովհետև հայրը Միրայրի աշակերտներէն և առաջին յեղափոխականներէն էր եղած։

Եւ անցած շաբաթ օր անոր գուժը հուզար. ան, շէնքի երրորդ յարկէն անզգուշութեամբ վար ինկած և հազիւ 2—3 ժամ ապրելէ վերջ, մահկանացուն կնքած էր։

Ա՛ որ մահով հայ որբերու ցանկին վրայ կաւելնայ երկու որբեր ևս, որոնք վաղուընէ սկսեալ ձեռք պիտի երկարեն օտարին և որբանոց պիտի փնտռեն ապաստանելու համար, նըմանապէս կը պակսի թիւը արդէն նուազած Տէօրթ—Եօլցի մարտիկներու, որոնք հազարներով են կորսուած գողգոթայի ճամբուն վրայ։

Ցաւակցութիւններ անոր մօտաւոր և հեռաւոր ազգականներուն և հայրենակիցներուն։

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՖԷՄԻՆԻԶՄԸ ԿԸ ՅԱՌԱՋԴԻՄԷ

Առաջ այրերն էին որ կը մենամարտէին կնոջ մը տիրանալու համար, կը թուի թէ կարգը կիներուն եկած է կռուելու սիրոյ տիրանալու։

Սուրը կռուած, Լեհաստանէն Լէմպէրկի մէջ երկու գեղանի աղջիկներ, Լէնա Գոնիէվ և Հէլէն, կը սիրահարին երիտասարդի մը։ Ե. չի կրնալով համաձայնիլ, կ'որոշեն զէնքով բաժանում ընել։ Մենամարտ տեղի կունենայ, և Լէնա ծանրապէս կը վիրաւորուի։

Հէլէն յաղթանակը կը տանի, որովհետև իր սուրը եղէ աղեկնա՞, իսկ դարձեալ անմիջապէս պիտի դառնայ, դէմքը տգեղցած ըլլալով։

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՀԵՐՈՍԸ ՈՐ ԻՐ ՍՐՈՒՆՔԸ ԿՏՐԱԾ Է 100.0000 ՏՈԼԱՐԻ ՀԱՄԱՐ

Վիրճինայէն կը հեռագրեն թէ ապահովագրական ընկերութիւն մը դատ բացած էր երիտասարդ Նորիչ էմիլ Մարէքի դէմ, ամբաստանելով թէ անիկա իր իսկ սրունքը կտրած էր, որպէսզի 100,000 (հարիւր հազար տոլար) ապահովագին ստանայ։

Դատարանը անպարտ արձակած է Մարէքը։ Սակայն մեծասրունք հնարիչը, այս դատավարութեան շնորհիւ, արդէն մեծ համբաւ շահելով, ներկայիս ամբողջ հանրութեան «հերոսը» դարձած է։

Յայտնի չէ թէ Մարէք պիտի կրնա՞յ ընդունիլ 100,000 տոլարը ապահովագրական ընկերութենէն, որ տակաւին մը մերժէ վճարել այդ ապահովագինը։ Մարէք պէտք է դատ բանայ անոր դէմ, քանի որ իր սրունքը 100,000 տոլարի ապահովագրուած էր։

Մինչև այդ գումարին ստանալը, կերևի թէ Մարէքի կորսուած սրունքը իրեն պիտի ապահովէ [illegible] մը, որովհետև շարժանկարի ընկերութիւններ կը շրջապատեն զինքը և հսկայ գումարներ կ'առաջարկեն անոր. Մարէք բանտ գտնուած միջոցին 15 նոր գիւտեր ըրած է և կը յայտարարէ թէ դասախօսութեանց շարք մը պիտի կազմակերպէ անոնց մասին: Թաղապետական իշխանութիւնները մերժած են սրահ տրամադրել անոր։

Քաղաքներու մէջ կատակի նիւթ եղած է Մարէք, և [illegible] հին «այո՛», միայն Տապար մն է ամէն տեղ վերսկսած են երգել այս առթիւ։

ՔԱՐԱՅԾՆԵՐԱՒ ԵՒ ԱՐԾԻՒՆԵՐՈՒ ԿՌԻՒ

.— Ալպեան լեռներու մէջ տեսակ մը վայրի այծ կայ, որ Շամուա կը կոչուի։ Անցեալները պաւերիական Ալպեաններու վրայ Օպերամերկոյի մօտ շամուաներու և արծիւներու արտակարգ մէկ կռիւը տեսնուած է։ Կռիւը տեղի ունեցած է լեռներու մէկ կատարին վրայ։ Հինգ արծիւներ յարձակեցան տասներինգ շամուաներէ բաղկացած հօտի մը վրայ։ Արծիւները [illegible] շամուաներու հօտին վերևէն սկսան սաւառնիլ և խոյանալ անոր վրայ, որպէսզի տանին ուլ մը։

Շամուաները սեղմուեցան իրարու մօտ և ամէնէն փոքր ուլը իրենց մէջտեղ առին։ Այսպէս սկսաւ կռիւը Այծերու և արծիւներու։ Կռիւը տևեց մէկ ժամ։

Արծիւները վերջապէս լքեցին իրենց յարձակումը, երբ տեսան թէ պաշտպան շամուաները զօրեղ դուրս եկան։

ԱՆԱՂՄՈՒԿ ՀԱՆՐԱԿԱՌՔ

Մասաչուսէցի Սփրինկֆիլտ քաղաքին մէջ քանի մը օր առաջ փորձարկութեան դրուեցաւ հանրակառքի նոր տեսակ մը, որ միւս հանրակառքերէն շատ թեթև ու [illegible] է և ժամանակակից, անոնցմէ շատ պակաս աղմուկ կը հանէ։ Այս հանրակառքը երկու տարի [illegible] ուսումնասիրութեան արդիւնք է։ Հանրակառքը շինուած է տեղւոյն վրայ և ալիւմինիւմ մետաղէ շինուած է մեծ մասով։ Այս մետաղի շնորհիւ հանրակառքին ծանրութիւնը 2 առ հարիւր թեթևցած է։

Ասկէ զատ նոր հանրակառքը ունի բազմաթիւ նորութիւններ, որոնք կը յիշեցնեն ինքնաշարժը— օթոմոպիլը

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԼՈՒՐԵՐ ԵՒ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

Էջմիածնի բռնագրաւումը

Պոլիս 8 մայիս.— Սովիէթ կառավարութիւնը լուծեց Երևանի հայ Գրիգորեան եկեղեցիի կեդրոնը։ Այս լուրը սաստիկ յուզում առաջ բերաւ Թիւրքիոյ հայկական շրջանակներու մէջ։ Պոլսոյ հայ պատրիարքարանին մէջ գումարում մը տեղի ունեցաւ, եկեղեցիի կեդրոնը Երուսաղէմ փոխադրելու մասին։

ՍԵՐԲ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ՊՈԼԻՍ ՀԱՍԱՒ

Կ. Պոլիս 14 Մայիս.— Սերբ զինուորական առաքելութիւնը Պոլիս հասաւ, եւ մինչեւ Անգորա նախագծուած ճամբորդութիւնը չշարունակեց։ Թուրք կառավարութիւնը նախ եւ առաջ Սերբիոյ պատասխանած էր թէ առաքելութիւնը պիտի ընդունէր Անգորա, այն ի վերջոյ իր դիրքը փոխեց՝ իտալ. դեսպան Պ. Օրսինիի յանկարծակի Անգորա երթալուն վրայ: Կը կարծուի թէ իտալ. դեսպանը թուրք արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք Րիւշտի պէյի յայտարարած ըլլայ որ այս պահուս Սերբ զինուորական առաքելութեան մը Անգորա այցելելը, Հռոմի մէջ աննպաստ կերպով մեկնաբանուի։

Լոնտոնի մէջ սովիէթներու կեդրոնատեղին կը խուզարկուի

Լոնտոն 14 Մայիս. — Ոստիկանութիւնը մանրակրկիտ խուզարկութիւն կատարեց համայնավարական Սովիէթ քոոպերատիւ ընկերութեան կեդրոնատեղին եւ սովիէթական առեւտրական պատուիրակութիւններուն գրասենեակներուն մէջ. ձերբակալութիւն չէ կատարուած: Շատ մը թերթեր կը կարծեն թէ այս քայլը դիւանագիտական խզումի մը սկզբնաւորութիւնն է:

ՌՈՒՍԵՐՈՒ ԵԳԻՊՏՈՍ ՄՈՒՏՔԸ ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ

Ալեքսանդրիա.— Պետրոգրատ բնակող ռուս բրոֆէսէօր մը վերջերս Եգիպտական կառավարութենէն խնդրեց գալ Եգիպտոս հաստատուելու իր առողջութիւնը խնամել տալու համար, քանի որ բժիշկներ իրեն յանձնարարած էին տաք երկիր մը մնալ։ Փրոֆէսօրը նոյն իսկ Խառն դատարանի ամերիկացի մէկ դատաւորին գրած էր որ ի նպաստ իրեն միջամտէ եգիպտական կառավարութեան մօտ՝ հակառակ այս միջամտութեան Ներքին գործոց նախարարը մերժեց արտօնել, յիշեալին Եգիպտոս մուտքը, վախնալով որ բրոֆէսօրը Մոսկուայի մէկ բրոպականտիստը ըլլայ։

ԳԵՐՄԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ

Պերլին 14 Մայիս.— Րայխսթակի մէջ կարեւոր վիճաբանութիւններ տեղի ունեցան քաղաքական կուսակցութեան միջեւ հանրապետական պաշտպանութեան օրէնքին երկարաձգման համար: Հաւանական է որ անիկա երկու տարի եւս երկարաձգուի: Կը կարծուի թէ արքայութեան մասնաւոր ատեանի մը գոյութեան վերաբերեալ յօդուածը պիտի ջնջուի:

ՊԵԼՃԻԳԱ ՈՍԿԻ ԿԸ ԳՆԷ

Պրիւքսէլ 14 Մայիս.— Պելճիգայի ազգային պանքան Պանք տ'Անգլըթէրի միջոցաւ 17 եւ կէս միլիոն ֆրանք արժողութեամբ ձոյլ ոսկի գնեց։

ԱՆԿՈՐԱ-ԿԵՍԱՐԻԱ ԵՐԿԱԹՈՒՂԱԳԻԾԸ ՎԵՐՋԱՑԱԾ

Անգորա.— Անգորա-Կեսարիա երկաթուղագիծը որ 380 քիլոմէթր երկայնութիւն ունի, վերջացած է: Պաշտօնական բացումը պիտի կատարուի Մայիս 29 ին։

ՀԻՒՍԷԻՆ ՃԱՀԻՏ ՊԱՇՏՕՆԻ ՊԻՏԻ ԿԱՆՉՈՒԻ

Անգորա — Թանինի նախկին խմբագրապետ Հիւսէին Ճահիտ որ աքսորուած էր եւ վերջերս ներման արժանացած, ընդունուեցաւ կրթական նախարարին եւ խորհրդարանի կրթական յանձնաժողովին կողմէ: կը կարծուի թէ Հիւսէին Ճահիտ լեզուական խնդիրներով զբաղող յանձնաժողովի մէջ պիտի մտնէ:

ՆԱԽԿԻՆ ԿԱՅՍԵՐ ԳԵՐՄԱՆԻԱ ՄՈՒՏՔԸ

Պերլին 14 Մայիս.— Կառավարական կուսակցութիւնները քննեցին հանրապետութեան պաշտպանութեան օրինագիծը, որ նախկին կայսեր Գերմանիա մուտքը կարգիլէ։

Կեդրոնի կուսակցութիւնները այդ օրէնքին երկու տարի եւս երկարաձգումը պահանջեցին։

ԺԸՆԵՎԻ ՄԷՋ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ ՖՐԱՆՍ. ԾՐԱԳԻՐԸ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻ

Ժընեվ 14 Մայիս.— Պ. Լուշէօր պատասխանեց անգլիացի տնտեսագէտ Պ. Լէյթընի առարկութիւններուն, յայտնելով որ խորհրդաժողովը պէտք չէ բաւականանայ պղատօնական արտայայտութիւններ միայն ունենալ ի նպաստ ազատ փոխանակութեան եւ մաքսային պաշտպանութեան: Խորհրդաժողովը իբր հիմք ընդունեց Ֆրանսացի ելեւմտագէտ Սէրրիւսի ծրագիրը, որ մաքսային պաշտպանութեան կը ձգտի. [illegible] եւ չափաւոր սակագինով։

ՌԷՄՍԻ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳՈՒԱԾ

Ռէմս 14 Ապրիլ. — Մայր եկեղեցիին մեծ ատեանը վերջնականապէս վերանորոգուած է: Պ. Հէրիոյի կողմէ ան յանձնուեցաւ կարտինալ Լիւսոնի։ Արարողութեանց ներկայ էին գեղարուեստից նախարարը Միացեալ Նահանգաց դեսպանը եւ շատ մը դիւանագիտական անձնաւորութիւններ որ կը ներկայացնէին Ռէմսի բարերար բարեկամ երկիրները:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒ...

ՅՈԲԵԼԵԱՆԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ ԴԵՐԱՍԱՆ Բ. ԱԲՈՎԵԱՆԻ

Դերասան Բ. Աբովեանի 25 ամեայ բեմական գործունէութեան յոբելեանին առթիւ, հետեւեալը ստացած ենք Յոբելեանական Յանձնախումբէն.—

Հայ բեմի վաստակաւոր Դերասան Բ. Աբովեանի 25 ամեայ բեմական գործունէութեան առթիւ տօնելիք հանդէսը տեղի կունենայ Մայիս 29ին Թատրոն Քիւրսալի մէջ երեկոյեան ժամը 8 30ին։

Սուրիոյ մէջ առաջին անգամ կը բեմադրուի անմահ հայ թատերագիր Գ. Սունդուկեանցի հռչակաւոր ՊԷՊՕ քիէսը 3 արարով։

Պէպոյի դերում հանդէս կըգայ Յոբելեարը։

Յոբելեանական մասնախումբը պիտի խնդրէր բոլոր հայաբնակ քաղաքներու յարգոյ հասարակութենէն շնորհաւորական հեռագիրներ կամ նուէրներ ուղղել ներքեւում մասնանշուած հասցէով:

Ի դիմաց Յոբելեանական մասնախումբի
Քարտուղար
Ն. ՔԷՀԷԵԱՆ,
Դերասան Բ. Աբովեանի 25 ամեայ գործունէութեան մասնախումբի հասցէ.—
Սարրաֆեան Եղբ. Պէյրութ-Լիբանան

Հ. Մ. Ը. Մ. Ի ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԵՐԵԿՈՅԹԸ

Անցած շաբաթ երեկոյ թատրոն Քիւրսալի մէջ տեղի ունեցաւ Հ. Մ. Ը. Մ.ի Պէյրութի մասնաճիւղի մարզական երեկոյթը։ Սրահը լեցուած էր եւ կարգապահութիւնը՝ գոհացուցիչ:

Սրահի ճակտին, երկու Ֆրանսական դրօշներու մէջտեղ զետեղուած էր հայկական եռագոյնը։

«Մեր Հայրենիք» ազգային քայլերգով բացուեցաւ հանդէսը։

Հ. Մ. Ը. Մ.ի մարզիկներու կողմէ եղան Րիթմիք եւ շուէտական մարզանքներ, բուրգեր, սուսերամարտ, ցուցադրուեցան կենդանի պատկերներ, որոնց բոլորն ալ անցան շատ յաջող եւ արժանացան բուռն ծափահարութեանց:

Ֆաքիր Թահրա պէյի աշակերտներէն Պ. Լութֆիք Շրփրտըմեան կատարեց կարգ մը փորձեր, որոնք հետաքրքրութիւն պատճառեցին ներկաներուն։

Անթիլիասի նուագախումբը մէջ ընդ մէջ նուագեց գեղեցիկ կտորներ։

ԴՐԱՄԱՆԵՆԳԵՐՈՒ ԽՄԲԱԿ ՄԸ

Մեր անցեալ թիւով դրամանենգերու խմբակի մը գոյութիւնը գրած էինք։ Իբր յաւելուած տեղեկութիւն կիմանանք թէ, այս գործին գլխաւոր դերակատարներէն մին պարսկահպատակ Ակոբ Շարապեան անուն մէկն է, որ բանտարկուած է, ինչպէս նաեւ իր կինը. Սարգիս եւ Գրիգոր անուն իր մեղսակիցները։ Վերջնականապէս կարելի չէ եղած հաստատել թէ յիշեալները դրամանենգութեա՞մբ թէ քաղաքականութեամբ կզբաղուէին, կը գրէ Լա Սիրի։

ԺԱՄԱՑՈՅՑԻ ԳՈՂԵՐ

Ծիւմէզլիք թաղին մէջ Զաքարիա Աֆառի անուն մէկը. ոսկի ժամացոյց մը գողցաւ. յանցաւորը ձերբակալուեցաւ։

ՄԱՀԱՊԱՏԻԺ

Ուրբաթ օր եղեռնադատ ատեանի նիստերը լեցուած էր հոծ բազմութեամբ մը. Պէյրութի ժողովուրդը հոն փութացած էր, Ֆրանսացի Թինիէի եւ լիբանանցի ենթասպայ Սօմայի սպաննիչներուն մասին տրուելիք վճիռը իմանալու համար։ Խառն դատարանի կը նախագահէր Պ. Ալպէյէ. պաշտպան փաստաբաններու պաշտպանողական ճառէն վերջ դատաւորները առանձնացան խորհրդակցութեան սենեակը, մինչդեռ դուրսը բազմութիւնը անհամբեր կսպասէր տրուելիք վճիռին:

Վերջապէս դատաւորները կը վերադառնան, բարապանի ձայնը կը գոռայ, եւ նիստը կը վերաբացուի, ոստիկան զինուորներու ջոկատ մը զէնք ի ձեռին բռնելի կը կենայ, երբ վճիռը կը կարդացուի։ Ջորս մեղադրեալներէն երկուքը՝ Հէպտիլ Քանկ եւ Ասալ մահավճիռ կստանան եւ իրենց երկու մեղսակիցները ցկեանս տաժանակիր աշխատութեան կը դատապարտուին։ Մահապատիժի վճիռը ստացողները սոսկալի կը ցնցուին եւ հազիւ քանի մը անհասկանալի վանկեր կը մրմնջեն։

Ողիմպիական
ՀԱՅ ԱԶԳ. ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ
200 երկսեռ աշակերտութեան կողմէ
Տեղի կունենայ 22 Մայիս կիրակի օր ժամը ճիշդ 3 ին, Ռաս Պէյրութի Ֆրանսական D. I. M. զին. մարզադաշտին մէջ, մասնակցութեամբ Անթիլիասի նուագախումբին:
Ծանօթ.— Ժողովուրդին հանգիստը ապահովուած է արեւէն պաշտպանուած տեղերով։
Օթօյի սպասարկութիւն՝ Գալ Իտրիս Քապուչիններու եկեղեցիէն։

ՍԻՆԷՄԱՅԻ ՇՔԵՂ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ
ԹԱՏՐՈՆ ՔԻՒՐՍԱԼ
21 ՄԱՅԻՍ ՇԱԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ ԺԱՄԸ ՃԻՇՏ 9ԻՆ
Ի ՆՊԱՍՏ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏԻ ՀՅՐՆԿ. ՄԻՈՒԹԵԱՆ
Պիտի ներկայացուի
ՆՇԱՆԱՒՈՐ
ՉԱՐԼԻ ՉԷՓԼԸՆԻ ԵՒ ՃԷԳԻ ԳՈՒԳԸՆԻ
ԳԼՈՒԽ ԳՈՐԾՈՑԸ
THE KID ԼԱԿՈՏԸ
Տեղերու Գիներ. Օթեակ՝ 300, Ա. կարգ 60, Բ. կարգ 39
Տոմսերը կը ծախուին Սարրաֆեան եղբարց եւ Յովբ. Գ. Թապուրեանի մօտ:

Կուզէ՞ք եղանակի յարմար ճաշակաւոր հագուստներ ունենալ, դիմեցէ՛ք
ՏԷՄԻՐՃԵԱՆ եւ ԹԷՎՐԻԶԵԱՆ
ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԸ — ՍՈՒԳ ՍԸՐՍՕՔ ԹԻՒ 15 —
Ուր պիտի գտնէք ամէն կարգի նորաձև հագուստներ, թէ պատրաստ և թէ չափի վրայ։
Կերպասեղէնի և քթանի ճոխ տեսակ, չափաւոր գիներով։
Ունի նաև շապկագործութեան ճիւղը. ուր կը պատրաստուին ամէն կարգի եւրոպական շապիկներ և օձիքներ
ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱՐՀԵՍՏԱՒՈՐՆԵՐ, ԿՈՒԶԷ՞Ք ՆՈՐ ՅԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐ ՈՒՆԵՆԱԼ, ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՏՈՒԷՔ Ա...
ՁԵՐ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐԸ ԲԵՐԷՔ "ԱԶԴԱԿ,, Ի ՏՊԱՐԱՆԸ ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ Մ...

...ԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Թատրոն «Քիւրսալ ծովեզերք»

ԿԻՐԱԿԻ ՄԱՅԻՍ 29 ԻՆ 1927 ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄԸ 8 30ԻՆ
ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՀԱՅ ՏՐԱՄԱՏԻԿ ԹԱՏԵՐԱԽՈՒՄԲԸ Ի ՊԱՏԻՒ
ԴԵՐԱՍԱՆ Բ. ԱԲՈՎԵԱՆԻ
25 ամեայ բեմական գործունէութեան
ԿԸ ԲԵՄԱԴՐԷ
Առաջին անգամ Սուրիոյ մէջ անմահ Հայ Թատերագիր
Գ. ՍՈՒՆԴՈՒԿԵԱՆԻ հռչակաւոր

ՊԷՊՕ

ՊԻԷՍԸ 3 ԱՐԱՐՈՎ

ՊԷՊՕՅԻ ԴԵՐՈՒՄ ՀԱՆԴԷՍ ԿԸԳԱՅ ՅՈԲԵԼԵԱՐԸ
«ՊԷՊՕ»ի համար պատրաստւում են նոր հագուստներ՝ Թիֆլիզի տարազով:

Տոմսերը վաղորոք կարելի է ստանալ Սարրաֆեան Եղբայրներէն, Տէրունեանէն, Ֆօթօ Ապէլէն, Յ. Հայրապետեանէն և Յունաբեանական Մասնախումբէն։

ՏԵՂԵՐԻ ԳԻՆԵՐԸ՝ ՕԹԵԱԿՆԵՐ 400 ԵՒ 300 Ս. Դ.
ՊԱՏԻՒՈՅ ԱԹՈՌ 100 Ս. Դ.
Ա. ԿԱՐԳ 75 Ս. Դ.
Բ. » 50 Ս. Դ.

Հիւրանոց Օթէլ Պաղտատ

ՊԷՅՐՈՒԹ ՆԱՒԱՀԱՆԳՍՏԻ ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ԱՆՄԻՋԱՊԷՍ ԿԻՑ

Ելեքտրականութեամբ լուսաւորուած և որ կարասիներով ծովահայեաց սենեակներ, մատչելի գիներ, լաւ սպասարկութիւն, տաք և պաղ ջուրի բաղնիք և ընտանեկան մասնաւոր բաժիններ։ Նաև փիւրիւթիւններ կ'ընծայէ ճամբորդներու, կը հայթայթէ նաւային տոմսեր և կ'առաջնորդէ մինչև նաւ։

Տէր և Տնօրէն
ՍՏԵՓԱՆ ՏԷՐ ՄԿՐՏԻՉԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Յ. ԵՂԻՍԷԵԱՆ

ՎԻՐԱԲՈՅԺ — ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Փոխադրուած ըլլալով Վէյկան փողոց, Պէլէտիի մեծ շէնքին արեւելեան կողմը, մզկիթին ճիշդ դիմաց, բարեխղճօրէն կը դարմանէ ակռայի ամէն տեսակ հիւանդութիւններ:

Ընդունելութեան պահեր ամէն օր եւ ամէն ժամ։

ԱՉՔԻԴ ԼՈՅՍ

ՇԻՔ ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Երկար տարի, Փարիզ, մասնաւոր նորաձեւութեանց դասընթացքին հետեւելով իւրացնելէ վերջ կանանց և արանց ամէն մօտայի հագուստներու պատրաստութիւնը, Յ. ԷՒԱԶԵԱՆ վերադարձած է Պէյրութ եւ հաստատուած Րիւ Կուռօ, Դեղարան Միսքին հիւս կից, Թիւ 120 խանութը։

Կ'երաշխաւորենք գոհ ձգել յաճախորդները։ Մէկ անգամ միայն փորձեցէք։

GRASHAM

LIFE ASSURANCE SOC. LIMITED

Սպէ հովանաւորեցէք Անգլիական հանրածանօթ կրէշամ ընկերութեան, եթէ կուզէք ապահովել Ձեր և Ձեր ընտանիքին ապագան։

Դիմել՝
Մ. Յ. Պօղոսեանին
Պ. Ֆիլիփ Տէրունեանի վաճառատունը

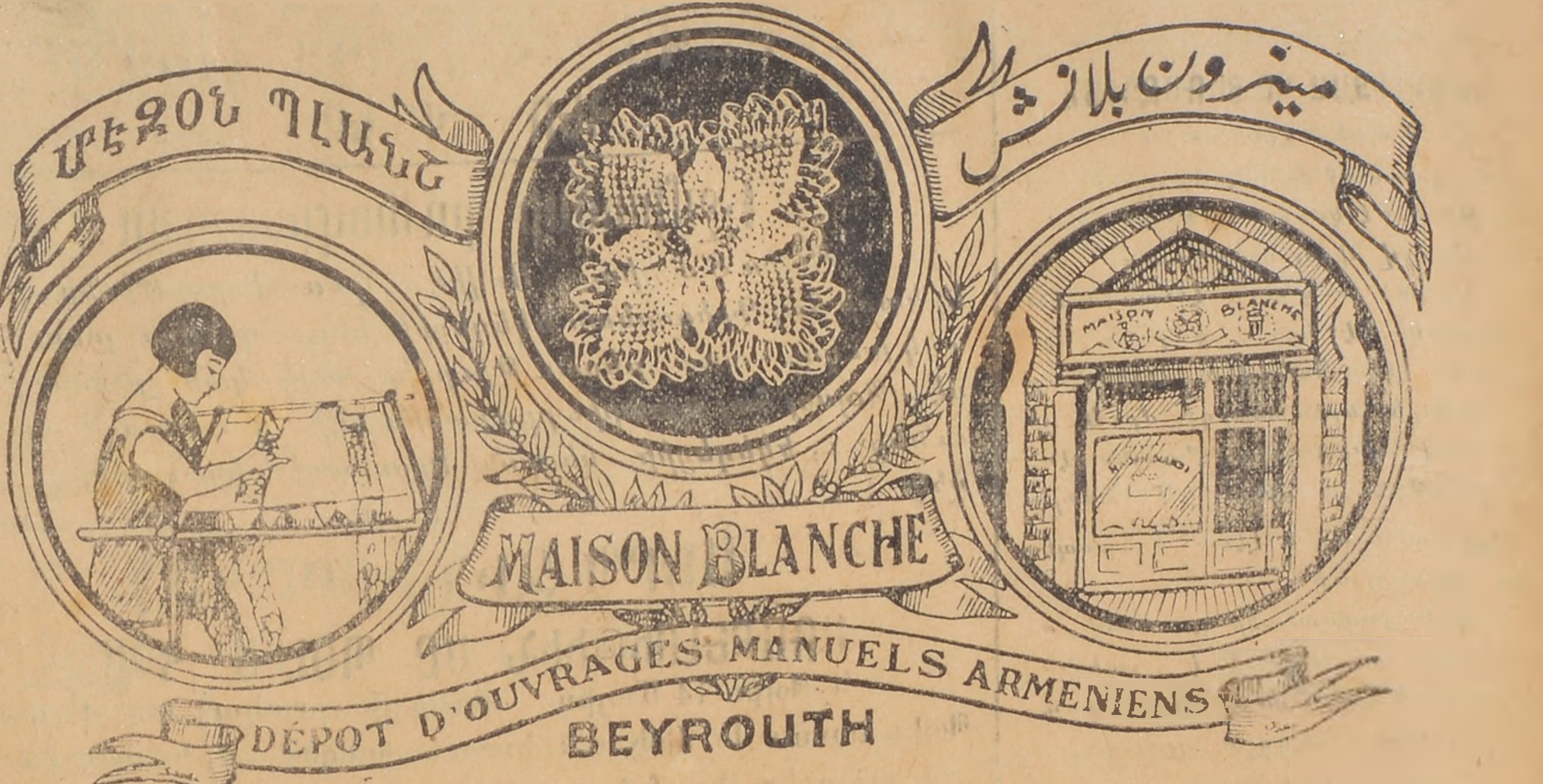

ՄԷԶՕՆ ՊԼԱՆՇ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՁԵՌԱԳՈՐԾԻ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

(10 ԱՎԸՆԻՒ ՎԷՅԿԱՆ, ՊԱՊ-ԻՏՐԻՍ, ՊԷՅՐՈՒԹ)

Կ'ստանձնէ պատրաստութիւնը ամէն տեսակ հայկական ձեռագործներու, եւ անի ծածկոցներ, անձեռոցներ, մահճայի ծածկոցներ, վարագոյրներ, կանանց յատուկ ամէն տեսակ ասեղնագործուած շրջազգեստներ և ճերմակեղէններ, կանանց և արանց ասեղնագործուած թաշկինակներ եայլն եայլն։

Ապսպրանք կ'ընդունինք Սուրիոյ և արտասահմանի բոլոր քաղաքներէն։

ՏՕՔԹ. Բ. ԳՈՒԼԱԳԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Ներքին և վէներական հիւանդութեանց

Խղճամիտ, արագ և արմատական դարմանում

ՀԻՒԱՆԴ Կ'ԸՆԴՈՒՆԻ ԱՄԷՆ ՕՐ, ԺԱՄԸ 8-12 և 2-6

Կիրակի եւ տօնական օրեր մասնաւոր ժամադրութեամբ

Դարմանատուն՝

ԺՕՐԺ ՊԻԿՕ ՓՈՂՈՑ

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՉԱՏՈՒՆ

- Ապէլ -

Կը պատրաստէ մեծ խնամքով նորաձեւ լոյսերով գեղարուեստական հարազատ լուսանկարներ մեծադիր նկարներ եւ քարթ փոսթալներ

Արուեստը իւրացուցած է Փարիզի մեծագոյն արուեստանոցներու մէջ

ԴԻՒՐԱՄԱՏՉԵԼԻ ԳԻՆԵՐ

Դիմել ծովեզերք Ջէյթունի փողոց
(9 avenue des Français)

ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ

ՎԿԱՅԵԱԼ ԺԸՆԷՎԻ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷՆ
ՓԱՐԻԶԻ ԵՒ ՊԵՐԼԻՆԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑՆԵՐԷՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Աչքի, ականջի, քթի եւ կոկորդի հիւանդութեանց

Ընդուն. ժամեր 9—12,30, 3—5,30, Կուռօ փողոց։

ԿԱՐՄԻՐ ԱՆՁՐԵՒ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Ապրիլ 14 ին Մարոքի Նաւահանգիստին և հարաւային Սպանիոյ մէջ մեծ վնաս հասցնող ահաւոր փոթորիկ մը պատահեցաւ, Սպանիոյ մէջ կարմիր անձրև տեղացած է։ Այս պարագան կը բացատրուի անով որ Ափրիկէէն փչող զօրաւոր հովեր իրենց հետ բերած են փոշի և այսպէս կարմրով ներկած անձրեւը։

Փոթորիկը 10,000 տոլարի վնաս հասցուցած է Մարոքի նաւահանգիստը խարսխող նաւերու։

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ

17 ՄԱՅԻՍ 1927

Սգիպտ. ոսկի ս. դ.	634
Ստեռլին	618
Տոլար	126
Օսմ. հնչ. ոսկի	554,5
Ֆրանս. » »	482
Անգլ. » »	615
Թրքական թղթ.	67
» » Պ. Օ.	110
» Արծաթ մէճիտ	52
Սուրիական ոսկեդրամ	18.03
Կր. Ֆօնս. 1886 ա. դրմ.	30,00
» 1903 »	17,50
» 1911 »	15,00

Սէֆէրեան եղբարք
Թէլէֆօն 1—38

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ

Բնիկ Էւդոկիացի Գագիկ Գ. Մուրատեանը կը փնտռէ իր քոյրերը՝ Նազենիկ եւ Ցասմիկ Մուրատեանները, որոնք երեք տարի առաջ Եփրատեան եղած են։

Լուր ունեցողներէն կը խնդրուի տեղեկացնել Մուսուլի հայոց առաջնորդարանի հասցէով շօֆէօր Գագիկ Մուրատեանի:

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՊԱՏՄՈՒԱԾՔՆԵՐԸ (1)

ՀՈՎՈՒԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Պ. ՄՈՐԻՍ ԼԸԼՈՒԱՆԻ

Կառախումբը կը հեռանար Ճենովայէն Մարսիլիա ուղղուելով, ան կը հետեւէր պատառատ ծովեզերքին երկար գծին, երկաթեայ օձի մը նման կը սահէր ծովուն և լերան միջև, կը սողոսկէր դեղին աւազուտին վրայ գոց փոքրիկ ալիքներու արծաթեայ գծով մը կեզերէին, և գազանի մը նման յանկարծ կը մտնէր թունելի մը սև բացուածքին մէջ։

Կառախումբին վերջին վակոնին մէջ, գիւղացի կին մը և երիտասարդ տղայ մը նստած էին դէմ դիմաց երբեմն առանց խօսելու զիրար դիտելով։ Առաջինը հաւանաբար քսան և հինգ տարեկան էր, դրան մօտ նստած ... [illegible]

լեցուն այտերով. նստարանին տակ չտա մը կապոցներ, սահեցուցած էր և ծունկերուն վրայ խոշոր զամբիւղ մը ունէր:

Երկրորդը, տակաւին քսան տարեկան էր, նիհար և դեղնած՝ զօրաւոր արեւի տակ աշխատող մարդոց գոյնը ունէր: Քովը իվեր թաշկինակի մը մէջ կը հանգչէր իր ամբողջ հարստութիւնը՝ զոյգ մը կօշիկ, շապիկ մը, տափատ մը և վերարկու մը։ Նստարանին տակ ան ալ բան մը պահած էր՝ բահ ու բրիչ մը չուանով մը իրար կապուած: Ֆրանսա կերթար գործ փնտռելու համար։

Արեւը կամաց կամաց բարձրանալով կրակի անձրև մը կ'սփռէր թափել ծովեզերքին վրայ. մայիսի վերջերն էր և քաղցրաբոյր հովեր կը լեցուին վակոնները որոնց պատուհանները բաց թողուած էին։ Մաղկած նարնջենիներն ու լեմոնիները հանդարտ երկինքի տակ կը բուրէին իրենց անուշ հոտերը, այնքան քաղցր այնքան զօրաւոր, այնքան գգլիչ, խառնելով զանոնք չորս դին խոտի նման բուսնող վարդենիներու հոտերուն, որոնք կը զարդարեն ճամբուն եզերքը, պարտէզները, պուրակներու դաշտերը։

Վարդերը իրենց հայրենիքին մէջ են հոն, իրենց զօրաւոր բուրումով ամբողջ երկիրը կը լեցնեն և օդէն կը շինեն համադամ մը որ գինիէն աւելի գգլիչ է և անոր նման արբեցնող։

Կառախումբը դանդաղօրէն կը յառաջանար այդ օրը, կարծես պահ մը աւելի երկար մնալու համար այդ պարտէզին քաղցրութեան մէջ։ Անդադար կը կենար փոքրիկ կայարաններու մէջ քանի մը սպիտակ տուներու առջև և յետոյ կը շարժէր երկարօրէն սուլելով։ Ոչ ոք կը մտնէր կառախումբին մէջ, կարծես ամբողջն ալ կը զառանցէին, գարնան այդ տաք առաւօտուն տեղ փոխելու անճռականութեամբ։

Գիւղացի կինը, երբեմն երբեմն կը գոցէր աչքերը, յետոյ յանկարծ կը կը բանար զանոնք երբ զգար թէ ծունկերուն վրայ հանգչող զամբիւղը սահելով վար իյնալու մօտ էր։ Առոյգ շարժումով կը բռնէր զայն. վայրկեան մը դուրս կը նայէր պատուհանէն քիչ յետոյ կրկին յթմրելու համար։ Քրտինքի կաթիլներ կը շիթուէին իր ճակտին վրայ և մեծ դժուարութեամբ կը շնչէր, կարծես տաժանելի ճնշում մը նեղացած ըլլար։

Երիտասարդ մարդը գլխահակ կը քնանար հովիւ մարդոց քունովը։

Յանկարծ, կայարանէ մը հեռանալու պահուն, գիւղացուհին արթնցաւ և բանալով իր կողովը դուրս քաշեց պատառ մը հաց, քանի մը կարծր հաւկիթներ, շիշ մը գինի, սալորներ, գեղեցիկ կարմիր սալորներ, և սկսաւ ուտել։

Մարդն ալ իր կարգին արթնցած էր և կը դիտէր իր ուղեկիցը, կը դիտէր թէ ինչպէս իւրաքանչիւր պատառ կնոջ բերան կ'երթար ծունկերու վրայէն։ Ան կը կենար բազուկները ծալած, աչքերը ուղիղ, այտերը խոռոչացած և գոց շրթունքներով։

Շատակեր գէր կնոջ մը նման կուտէր գիւղացուհին, ամէն վայրկեան ումպ մը գինի սահեցնելով կոկորդէն վար, վար հրելու համար հաւկիթները և յետոյ կը կենար շնչելու համար պահ մը։

Կինը ամէն ինչ վայրկեանին անյայտացուց, հացը. հաւկիթները, սալորները ու գինին։ Եւ անմիջապէս որ աւարտեց նախաճաշը երիտասարդը փակեց իր աչքերը։ Այն ժամանակ իր քղինքը նեղուած զգալով գիւղացուհին թուլցուց իր սեղմիրանը և երիտասարդը յանկարծ բացաւ աչքերը։

Արտօնատէր՝
ՏՕՔԹ. Ա. ԳՕՆԵԱԼԵԱՆ